

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 142

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 3, tel. 280
TELEFON LJUBLJANA: 46-91

Maribor, torek 25. junija 1940

NAROČNINA NA MESEČ
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din.
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN: 11.409

Cena
din 1.—

Na zahodu je utihnilo orožje

Sovražnosti med Francijo na eni ter Nemčijo in Italijo na drugi strani so bile davi dokončno ustavljene, ker je francoska vlada v Bordeauxu sprejela tudi italijanske pogoje za premirje. Prve vesti o pogojih - Dan žalovanja v Franciji - Pred nadaljevanjem vojne z Anglijo

LONDON, 25. junija. Reuter. V ZVEZI Z DEJSTVOM, DA JE BORDOJSKA VLADA VČERAJ PODPISALA PREMIRJE TUDI Z ITALIJO, JE BIL DAVI V ZGODNJIH JUTRANJIH URAH DAN ZNAK ZA PRENEHANJE SOVRAŽNOSTI TAKO S STRANI NEMČIJE, KAKOR S STRANI ITALIJE.

Sklenitev premirja z Italijo

RIM, 25. junija. Stefani. Pogajanja za premirje med italijansko in francosko delegacijo so se pričela, kakor že javljeno, v nedeljo zvečer v villi Incisi della Rochetta pri Rimu. Francoske delegate je pozdravil zunanji minister grof Ciano v imenu ministrskega predsednika Mussolinija, nakar je maršal Badoglio izročil vodji delegacije pogoje premirja. Obenem je general Rotta pogoje prečital. Po prečitaniu je francoska delegacija sporočila pogoje svoji vladi v Bordeauxu. Včeraj zjutraj se je v Bordeauxu sešel francoski ministrski svet, ki je razpravljal o pogojih in njih sprejetju. Seja vlade je trajala ves dopoldan. Sklepi vlade so bili popoldne sporočeni delegaciji v Rimu, ki se je takoj nato znova sešla z italijansko delegacijo za premirje. Ob 17.30 se je včeraj ponovno sešel francoski ministrski svet v Bordeauxu, ki je pogoje dokončno sprejel in sporočil vodji delegacije generalu Huntzingerju, naj delegacija premirje podpiše. Sporazum je bil podpisan ob 19.15. Ob 19.35 je zuna-

nji minister grof Ciano obvestil o sklenitvi premirja nemško vlado. V smislu dogovora in določil pogodbe o premirju so se sovražnosti med Nemčijo in Francijo na eni strani, ter med Francijo na drugi strani, nehale davi ob 1.35 italijanskega časa.

GOVORICE O POGOJIH

RIM, 25. junija. Ass. Press. Vest o sklenitvi premirja med Italijo in Francijo je izzvala v Italiji ogromno veselje in navdušenje. Pogoji sami niso bili objavljeni in torej tudi niso znani, krožijo pa mnenja, da bo italijanska vojska zasedla južnovzhodni del Francije do švicarske meje pri Ženevi, tako da bo prišla v neposreden stik z nemško okupacijsko vojsko, ki bo držala severovzhodno Francijo. Mimo tega bodo italijanske čete zasedle tudi vso južno obalo Francije do španske meje, vključivši seveda tudi otok Korziko. Pogoj premirja še nikakor niso pogoj za mir, ki bodo predloženi Franciji šele tedaj, ko se bo mir definitivno sklepal.

Dan žalovanja v Franciji

LONDON, 25. junija. Reuter. Petain pripravlja svoje ljudstvo na vsebino nemško-italijanskih pogojev za premirje na ta način, da je odredil današnji dan kot dan splošne žalosti. Nikakega siceršnjega obvestila ali namiga ni bilo od strani bodoške vlade doslej. Notranji minister Pommarret je zgodaj davi po radlu odredil, da morajo biti danes zaprti vsi javni lokali in zabavišča, kavarne, restavracije, kinematografi in gledališča. Tudi trgovine, razven življskih. Izvesti se morajo povsod zastave na pol droga. Danes ob 11. uri zastave za 1 minuto ves

promet in zapovedan je za ta čas splošen molk v čast mrtvim v tej vojni. Poneje bo Petain po radlu spregovoril ljudstvu. Vlada je razen tega odredila že vse potrebno za izselitev, ker bodo Nemci okupirali tudi še sam Bordeaux.

BORDEAUX, 25. junija. Havas. Notranji minister Pommarret je sinoči dejal, da bo 25. junija dan žalosti. Tega dne se bo sestel ob 9. uri zjutraj ministrski svet, nakar se bodo podali prezident Lebrun, maršal Petain in člani vlade v katedralo k službi božji. Maršal Petain bo ob 12.30 uri spregovoril francoskemu narodu.

Odmevi premirja v Nemčiji

BERLIN, 25. junija. DNB. Glavni stan vodje, 24. junija. Vodja je izdal sledeči ukaz: Nemški narod! Tvoji vojaki so v šestih tednih po junaškem boju s hrabrim sovražnikom vojno na zahodu končali. Njihova dejanja bodo prešla v zgodovino kot največja zmaga vseh časov. Vdano se zahvaljujemo Bogu za njegov blago-

slov. Ukazujem izvestitev zastav po vsej državi za dobo 10 dni, 7 dni pa morajo zvoniti zvonovi. Adolf Hitler.

BERLIN, 25. junija. DNB. Od davi močijo topovi. Nemško orožje je izvojevalo proti Franciji najslavnejšo zmago v tako kratkem času, da presega to najdrzejše sanje. Ob 1.34 je mogel nemški

narod sodoživljati najvažnejši čin na fronti. Točno eno minuto za tem je bil dan vsem vojakom znani signal o prenehanju streljanja. Speaker se je spomnil padlih junakov ter v imenu vsega naroda izrekel zahvalo vodji rajha. Pri zadnjibesedah je zavzvonil nemški zvon ob Renu ter je bila zapeta pesem o zmagi in časti. Davi preveva nemški narod: čustvo hvaležnosti vodji, čustvo hvaležnosti padlim junakom ter čustvo brezmejnega prezira do Anglije. Proti njej je meč že naravnat. Ta meč bo zadal Angliji smrtni udarec.

BERLIN, 25. jun. DNB. Tisk se bavi z zaključkom premirja med Francijo in Italijo ter prinaša vesti o ustavljenju sovražnosti in o proglasu Hitlerja na vojaške. Listi izražajo pod velikimi naslovi enodušno hvaležnost naroda vodji rajha in vojski. Francija je premagana in mora nositi vse posledice pogrešk svojih politikov. Duh Clémenceaua in Focha je premagan. Priznanje, da se je nasprotnik hrabro boril in viteško ponašanje Hitlerja v gozdu pri Compiègneu dokazuje, da je hrabri duh nasprotnika cenjen. Zdaj ni več mržnje, postavljajo se novi temelji boljši bodočnosti. Zmaga je sad popolne edinosti, ki vlada v Nemčiji. To edinstvo se izraža tako v notranji kakor zunanji politiki in gospodarstvu. Nemški narod tvori z borci na fronti eno samo telo. O tem naj razmišljajo še drugi, ko razsojajo o vzrokih nemške zmage. Velika Britanija je večni nasprotnik evropskega življenjskega prostora.

Nemci o angleškem komentarju

BERLIN, 25. junija. DNB. (Radijska služba). Ob priliki vesti o podpisu italijansko-francoskega premirja pripominja londonski radio, da so italijanski pogoj posebnost brezozirni in požrešni, čeprav italijanske vojne sile nikjer niso uspešno

posegle v boj, odnosno če so že posegle, so jih Francozi uspešno zavrnili. Posebno nesramno da je od Italije, zahtevati francosko ozemlje in vojaška oporišča v Maroku, Alžiru, Tunisu in Džibutiju, ko je vendar Italija samo pasivni vojni udeleženec. Obljuba nemške vlade, da internirano francosko brodogradnjo ne bo uporabljala proti Angliji, ne more vzeti za resno niti taka vlada, kakor je Petainova. Pogoje, ki sta jih diktirali Nemčija in Italija Franciji, imenuje londonski radio ponižujoče ter nesramno pretirane. Londonski radio tudi poroča, da so ob priliki pogajanj za premirje vladala nesoglasja med francosko vlado. Posebno so se upirali številni člani vlade proti izročitvi vse oborožene sile. Tudi ni bilo edinosti glede premestitve vladinega sedeža v sev. Afriko.

NEMŠKA VEST IZ BEOGRADA

BROGRAD, 25. junija. DNB. Politični krogi glavnega mesta smatrajo, da je sklenitev premirja prvi korak k novi ureditvi Evrope. Listi priobčujejo obširna poročila o zmagoslavju v Rimu, vzdržujejo pa se lastnih komentarjev. Hrvatski Dnevnik je mnenja, da se javljajo revizionistični apetiti narodov, ki v tej vojni sploh niso bili udeleženi. Nemčija pa ne bo posegala v narodnostna področja drugih narodov, temveč bo le organizirala gospodarsko sodelovanje v Evropi.

KOMISIJA ZA IZVEDBO PREMIRJA

BERLIN, 25. junija. Stefani. Imenovana je bila komisija za nadziranje izvedbe določb nemško-francoskega premirja. Komisija bo imela svoj sedež v Wiesbadenu in ji načeluje general Stülpnagel. Francoska vlada je bila pozvana, da imenuje svoje člane v tej komisiji.

Prometna nesreča pri Mežici

Mežica, 25. junija. Sinoči se je ob 21.30 pripetila blizu Potrčeve žage na nekem ovinku med Mežico in Prevaljem strahovita prometna nesre-

ča. Iz Prevalj je vozil s tovornim avtomobilom prevaljskega trgovca Pečerja 18-letni trgovski pomočnik Albin Lah neke stvari v Črno. Nasproti sta mu pripeljala s motociklom 36letni krojaški mojster Anton Derneker in 31letni elektromehanič Josip Gutenberg iz Mežice. Bila sta nekoliko vinjena, kar je še pospešilo nesrečo. Trčila sta v avtomobil, Gutenberg je vrglo z zasilnega sedeža ob karoserijo, od tam pa ga je odbilo v obcestni jarek ter trčilo v neko drevo. Glava se mu je popolnoma razbila, tako da je bil na mestu mrtev. Vozač Derneker je dobil zelo nevarne poškodbe in je avtopodjetnik g. Faktor nemudoma prepeljal v bolnišnico v Črni. O nesreči je bilo danes dopoldne obveščeno tudi mariborsko državno tožilstvo, ki je odredilo obdukcijo trupla ter aretacijo vozača avtomobila, ker nima šoferskega izpita.

Diplomatski stiki s Sovjetsko zvezo

Včeraj je bilo v Beogradu in Moskvi izdano uradno poročilo, da so obnovljeni stiki med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo ter da sta imenovana tudi prva poslanika

BEOGRAD, 25. junija. Agencija Avala je izdala včeraj sledeče poročilo: Po ugodno zaključenih gospodarskih pogajanjih med Zvezo sovjetskih socialističnih republik in kraljevino Jugoslavijo ter po izmenjavi ratifikacijskih listin o sklenitvi pogodbi, sta se sovjetska in jugoslovanska vlada sporazumeli, da se uredi razmerje med obema državama z obnovitvijo rednih diplomatskih odnosov in z imenovanjem diplomatskih zastopnikov v Moskvi in Beogradu. Sovjetska vlada je odobrila imenovanje senatorja dr. Milana Gavrilovića za jugoslovanskega poslanika v Moskvi, vlada kraljevine Jugoslavije je pa odobrila imenovanje Viktorja Andrejeviča Plotnikova, dosedanjega poslanika na Norveškem, za sovjetskega poslanika v Beogradu.

BEOGRAD, 25. junija. P. Včeraj je bilo istočasno v Beogradu in v Moskvi izdano uradno poročilo o obnovitvi diplomatskih odnosov med Sovjetsko zvezo in kraljevino Jugoslavijo in bila sta obenem tudi že imenovana oba poslanika. Jugoslovanski poslanik v Moskvi, dr. Milan Gavrilović je bil rojen l. 1882. v Beogradu in je kot diplomat služboval v Londonu, Atenah, Berlinu in Rimu. Kmalu po ustanovitvi kraljevine Jugoslavije je stopil v pokoj in se posvetil politiki in novinarstvu. Udeleževal se je v zemljedelski stranki in postal lani njen predsednik. Sovjetski poslanik Plotnikov je zastopal doslej Sovjetsko zvezo na Norveškem. Plotnikov je diplo-

mat po poklicu. Služboval je pri raznih poslaništvih in v zunanjem ministrstvu, nazadnje pa kot poslanik v Oslu. Obenem z imenovanjem poslanikov je sovjetska uradna časniška agencija Tass imenovala tudi dva svoja dopisnika za Beograd. Imenovana sta kot dopisnik Arkadij Poljetajev in Pjotr Rosdejkovski kot namestnik. Poljetajev je služboval doslej v Sofiji. Pričakovati je, da bo tudi Avala v kratkem imenovala svojega dopisnika v Moskvi.

BEOGRAD, 25. junija. DNB. »Novosti« javljajo, da bo prvi Jugoslovanski poslanik v Moskvi dr. Gavrilović odpotoval v Moskvo dne 7. julija.

POLJSKA VOJSKA V ANGLIJI

LONDON, 25. junija. Reuter. Predsednik poljske vlade general Sikorski je včeraj izjavil, da je skoro vsa poljska vojska, ki se je borila v Franciji, varno prispele v Anglijo. Tu se bo borila dalje do končne zmage, je zaključil poljski premier.

Nove izjave generala de Gaullea

Sporazumel se je s kolonijami in pričakuje, da bo prispel v London tudi Reynaud in vstopil v novo francosko vlado

LONDON, 25. junija. Reuter. Angleški veleposlanik pri bordojski vladi Campbell je včeraj zapustil Bordeaux ter odpotoval v London. S tem so diplomatske zveze med Anglijo in bordojsko vlado prekinjene.

LONDON, 25. junija. Reuter. General Gaulle je sinoči na londonskem radiu dejal sledeče: »Sedaj hočem le poudariti — kajti nekdo vendar mora o tem spregovoriti — s kakšno sramoto in gnusom so danes napolnjena srca vseh Francozov. Z nemško-italijanskimi pogoji za premirje

sta Francija in francoski narod zvezana na rokah in nogah ter tako izročena sovražniku. Čeprav pa je ta kapitulacija napisana le na kosu papirja so med nami brezštevilni možje, žene, mladi ljudje in otroci, ki jih ti pogoji pečejo in se proti njim upirajo. Francija ve, da je bila vredna nečesa drugega, kakor suženjstva, ki ga je sprejela vlada v Bordeauxu. Že je bila v številnih krajih francoskega imperija svečano razglašena volja o nadaljevanju boja do konca. Francija se zaveda, da so njeni zavezniki bolj nego kdaj koli odločeni, boj nadaljevati in ga tudi dobiti. Plamen francoskega odpora se mora

še bolj razvneti in razširiti. Zagotavljam vas, da bodo najboljši deli francoske armade, motoriziranih čet, letalstva ter vojne mornarice skupno z zavezniki vrnili našemu narodu ter svetu svobodo in veličino!«

LONDON, 25. junija. Reuter. Sinoči je general de Gaulle, predsednik francoskega narodnega odbora v Londonu, izjavil v intervjuu, da ima vse razloge, da je prepričan, da se francosko vojno brodovje sovražniku ne bo vdalo, prav tako, kakor se ni vdal francoski kolonialni imperij. Podrobna sestava francoskega narod-

nega komiteja zavisi od prominentnih osebnosti, ki so že na potu iz Francije v Anglijo. Ne ve, kje je trenutno Paul Reynaud. Upa pa iz vsega srca, da se mu bo posrečilo dospeti v Anglijo, nakar bo takoj vstopil v narodni komitej. Kar tiče imperija, je povedal, da je imel odločilne telefonske razgovore tako s poveljnikom francoske vojske na Bližnjem vzhodu, generalom Mittelhauserjem, generalnim rezidentom francoskega Maroka, generalom Noguèsom, kakor z generalom Catouxom v Indokini. »Prepričan sem, je dejal de Gaulle, da če se bo odpor francoskega imperija tako odlično dalje razvijal, kakor vsi pričakujemo in smo temu priča, bo že v kratkem mogoče sestaviti tudi stalno francosko vlado. Na vprašanje, ali bi mogel biti postavljen pred vojno sodišče, je odgovoril, da od Petaina ni prejel še nikakega takega vabila. »Naj se zgodi kar koli, to na naši volji ne bo ničesar spremenilo.«

Prvi letalski alarm v Londonu

Novi nemški letalski napadi na Anglijo in angleški na Nemčijo / Angleško poročilo o boju proti italijanskim podmornicam

LONDON, 25. junija. Reuter. London je imel sinoči svoj prvi zračni alarm v tej vojni, če se ne vpoštevata onega, ki je bil dan poskusno nekaj minut po objavi vojne 3. septembra l. l. Alarm je sinoči trajal tri ure, vendar napada na London ni bilo. Pač pa javljajo o nekaj žrtvah iz jugozahodne Anglije. Komunikacije letalskega in notranjega ministrstva, ki je izšel davi se glasi: Sinoči ob mraku je bil izvršen sovražni zračni napad na raztegnjeno področje, vključno londonskega, kjer je bil pa dan le znak za alarm. Večina bomb je padla na odprto polje, vendar je bilo vrženih nekaj bomb tudi na neko mesto v jugozahodni Angliji, pri čemer so bile ubite tri civilne osebe. Drugod je bilo ranjenih šest oseb. V Londonu ni bilo nikakih žrtv. Sovražniku je bil prirejen vroč

sprejem. Naše lovsko letalo je opazilo v londonski okolici nemški bombnik. Zasedlo ga je do južne obale ter ga s strojnimi tako težko poškodovalo, da je izključeno, da bi dosegel svojo bazo. Nad severno Anglijo so prihajali sovražni bombniki v treh valih. Enkrat so skoro trčili v naše bombnike, ki so se ravno vračali s svojih poletov nad Nemčijo. Naši lovci in protiletalske baterije so sovražnika končno pregnale.

BERLIN, 25. junija. DNB. (Radio služba). Britansko letalsko ministrstvo je po vesteh londonskega radija objavilo, da je RAF včeraj podnevi napadla zelo važne točke v Holandiji ter v Nemčiji. Sinoči pa je bombardirala municijska skladišča, železniška križišča ter komunikacije v Meklenburgu, v Porurju in Porenju, pri čem-

er ni imela nobenih izgub. Kakor javlja londonski radio je bil dan po poročilu United Pressa davi v Berlinu zopet letalski alarm.

LONDON, 25. junija. Reuter. Admiralteta je včeraj objavila sledeče uradno poročilo. Včeraj je bila potopljena še ena italijanska podmornica vzhodno od Sueza. S tem se je povzpelo število italijanskih potopljenih podmornic v zadnjih štirinajstih dneh na sedem.

LONDON, 25. junija. Reuter. Oblasti so izdale ukrepe, da bi se paraliziral učinek nemških tulečih in žvižgajočih bomb, da ne bi s svojim zvokom zanesle med ljudi strah. Ako bi Nemci take bombe uporabili, bodo tudi angleška letala prav take bombe metala nad nemška mesta.

Zadnja poročila o bojih

Nemške in italijanske čete so vse do ustavitve sovražnosti nadaljevale boje s francosko vojsko

BERLIN, 25. junija. Vrhovno poveljstvo je izdalo sinoči sledeče poročilo: Ob Atlantskem oceanu smo zasedli francosko obalo do izliva reke Gironde, zavzeli La Rochele in dosegli pokrajino severno od Rochefort in dosegli pokrajino severno od smo zaseli tudi velika skladišča municije za topništvo. V Alzaciji in Loreni so se vdale nadaljnje raztresene sovražne edinice. Zavzeli smo tudi nekaj nadaljnjih utrdb Maginotove črte. Južno od Lyona so naše čete, ko so strle sovražni odpor, korakale proti Grenoblu in Chamberju. Naši nagli bojni čolni so pri Dungenessu torpedirali in potopili neko oboroženo 3500-tonsko ladjo ter neko trgovsko 5000-tonsko ladjo. Neka naša podmornica poroča, da je potopila ladj za 23.500 ton. Letalstvo se je omejevalo na izvidne polete nad Severnim morjem. Pri Calaisu so naši lovci sestrelili dve angleški bojni letali. Od približno desetih angleških letal, ki so skušala včreči nad Holandijo, jih je bilo 6 sestreljenih. Ostalim letalom je uspelo v zaščiti oblakov dospeti nad Vestfalijo, kjer so bombardirala nezaščiten mesta in prebivalstvo obstreljevala tudi s strojnimi. Pri tem je bilo nekaj civilistov ranjenih. Tekom noči je sovražnik nadaljeval svoje polete nad severno in zahodno Nemčijo. Napadi so povzročili stvarno škodo in terjali zopet nekaj človeških žrtv. Neka bomba je padla na fabrišče vojnih ujetnikov in pobila več Francozov.

MILAN, 25. junija. DNB. Italijanski listi z ogromnimi naslovi javljajo podpis italijansko-francoskega premirja ter ustavitve sovražnosti napram Franciji. Na prvem mestu objavljajo italijanski vojni komunikacije št. 13, po katerem je italijanska vojska od Mont Blanca do morja že 3 dni v zmagovalni ofenzivi. Listi poudarjajo, da je brezprimerno junštvo italijanske vojske premagalo najstojnejše utrdbe sveta v francoskih Alpah.

RIM, 25. jun. DNB. Italijanski listi pišejo, da je bilo premirje sklenjeno v času, ko je bila italijanska ofenziva v Alpah, ki se je začela 21. junija, v polnem teku.

Priprave za spopad z Anglijo

STOCKHOLM, 25. jun. DNB. V švedskih krogih je napoved o inspekcijskem potovanju velikega admirala Raederja v Holandijo, Belgijo in severno Francijo zbudilo veliko zanimanje. Berlinski dopisnik »Tidningen« piše v zvezi s tem, da bo takoj po končanih sovražnostih na celini nastopil neizprosni napad Nemčije na Anglijo.

BERLIN, 25. junija. (Radio služba). Londonski radio javlja, da so bili med nemške vojske razdeljene knjižice z an-

KANADSKI PRERACUN

OTTAWA, 25. junija. Reuter. Včeraj je bil kanadskemu parlamentu predložen vojni preračun. Ta je trikrat večji od normalnega. Uvedeni so bili za pokritje izrednih izdatkov davki m. dr. na radioaparate, avtomobile, gramofone, tabak itd. Obdavčeni so tudi dobički v industriji in trgovini. Letošnji dohodki so preračunani za 150 milijonov funtov (t. j. za 30 milijard dinarjev) višje, kakor dose-danji, kar je rezultat povečane vojne industrije.

ANGLEŠKE REZERVE

LONDON, 25. junija. Reuter. Minister za prehrano lord Woulton je včeraj izjavil, da Anglija še nikoli v zgodovini ni razpolagala s tako ogromnimi rezervami glavnih hraniv, kakor danes. Včeraj so dogradili največje zaklohišče v Londonu, ki bo imelo prostora za 11.000 oseb.

GANDHI PRI PODKRALJU

KALKUTA, 25. junija. Reuter. Indijski podkralj bo sprejel v četrtek predsednika

Italijanske čete so udrle v francosko ozemlje. V Alpah je zdaj nastopilo zatišje, boji v Sredozemlju se nadaljujejo proti Angliji in ne več proti Franciji, ki je bila le zadnja žrtev Angležev. Nemške in italijanske sile se bodo poslej z večjo udarnostjo obrnile proti Angliji. Zaključek premija pomeni obenem konec francosko-angleške zveze ter nadvlade Anglije v Evropi.

gleškimi stavki. Iz teh se lahko sklepa na način nemškega vpada v Anglijo. Kajti stavki se glasijo: Ali ste vi župan? Odprite vse predele! Kje je denar? Ali: Operite mi par srajc, spodnje hlače in 3 robce.

LONDON, 25. junija. Reuter. Državni podtajnik za informacije Nicholson je sinoči izjavil, da se je sedanja evropska vojna spremenila že v svetovno, ki bo še dolgo trajala. Najavil je, da se bliža dan, ko bo angleško letalstvo preseglo nemško letalstvo tudi po številu.

indijske vsemuslimanske lige, v soboto pa predsednika indijske kongresne stranke Gandija. S temi obiski bo izvršen korak k notranji konsolidaciji Indije.

POTOPLJENA INDIJSKA LADJA

KALKUTA, 25. junija. Reuter. Indijska vlada je izdala poročilo, da je bila ob priliki stražne službe potopljena stražna ladja indijske vojne mornarice.

JAPONSKA NOTA ANGLIJI

HONG KONG, 25. junija. Reuter. Japonska vlada je sporočila angleški vladi željo, naj ta preneha z materialnim podporanjem maršala Čangkajška. Japonska vlada zagotavlja, da nima namena spremeniti statusa quo niti v francoski Indokini niti v holandski Zahodni Indiji tembolj, ker je Japonska faktor stabilnosti na Daljnem Vzhodu.

KONOJEV NASLEDNIK HARA

TOKIO, 25. junija. Predsednik državnega tajnega sveta knez Konoye je odstopil. Njegov naslednik je dosedanj podpredsednik Hara.

Kitajska bi branila Indokino

LONDON, 25. junija. Reuter. Kitajski zunanji minister v vladi maršala Čangkajška je izjavil, da bo Kitajska, čim bi bil izvršen napad na francosko Indokino, storila nemudoma potrebne vojaške ukrepe.

S KONGRESA REPUBLIKANCEV

PHILADELPHIA, 25. jun. DNB. Na programu kongresa republikanske stranke je tudi debata o zunanji politiki USA. Velika večina članov kongresa je za striktno nevtralnost USA, čeprav ne prikrivajo simpatij do zaveznikiških sil.

NEDOTAKLJIVOST JUŽNE AMERIKE

MONTEVIDEO, 25. junija. Reuter. USA so na usta svojega poslanika pri urugvajski vladi Wilsona podale svarilo totalitarnim državam, da bodo USA odslej vsako vmešavanje v notranje zadeve južnoameriških držav preprečile z oboroženo intervencijo.

ANTISEMITIZEM V ROMUNIJ

BUKAREŠTA, 25. junija. Stefani. Po statutih nove romunske stranke narodnega prepoda so židje odslej izključeni od vseh javnih služb. Uredništvo lista »Tampul« je že odpustilo vse židovske osebe.

ODLIKOVANI LETALCI

LONDON, 25. junija. Reuter. Letalsko ministrstvo je objavilo listo 7 odlikovancev, ki so se izkazali v letalskih bojih proti nemškemu letalom ali ob priliki bombardiranja nemških industrijskih krajev. Med njimi so 2 Kanadčana, 2 Južnoafrikanca ter 3 Amerikanci.

PRINCESA JULIJANA V KANADI

OTTAWA, 25. junija. Reuter. Holandska princesa Julijana je z obema hčer-kama prispela v Kanado, kjer bo gost ge-neralnega guvernerja grofa Athlonea.

FRAULER UMRL

LONDON, 25. jun. Reuter. Znam angleški astronom, bivši predsednik združenja zvezdoslovcev, Alfred Frauler je sinoči v 72. letu umrl.

Z DALJNEGA VZHODA

TOKIO, 25. jun. DNB. Del francoske vojne mornarice je iz južnokitajske obale dospel v Haifong. Ladje bodo kontrolirale transport orožja iz francoske Indokine v Japonsko.

IRAŠKA MINISTRA V ANKARI

ANKARA, 25. jun. Stefani. Zunanji in pravosodni minister iraške vlade sta dospela v Ankaru.

APEL NA RDEČI KRIŽ

LONDON, 24. junija. Reuter. Ameriški veleposlanik eKennedy je včeraj izdal oklic na ameriški Rdeči križ za čim večjo pomoč angleškemu Rdečemu križu, ker bo napad na Anglijo največje obleganje v zgodovini.

HITLER CARMONI

BERLIN, 24. junija. DNB. Hitler je poslal ob proslavi 800letnice portugalske republike predsedniku Carmoni brzojavne čestitke.

Borza. Curib, 25. VI. Beograd 10, London 16.30, Newyork 4.43, Milan 22.40, Berlin 177½, Sofija 3.5 Budimpešta 79, Bukarešta 2.25.

Novice

Zavarovanje poljskih pridelkov pred točo

Spričo vsakoletne škode, ki jo povzroči toča, bi bilo treba pomisliti na obvezno zavarovanje

Kmetijski strokovnjaki, agronomi in drugi so se ob študiju kmetijskih problemov priporočili do različnih ugotovitev. Vsekakor pa je važno, da so vsi resni prijatelji kmetijskega napredka kaj kmalu ugotovili, da je treba postaviti v isto vrsto s pospeševanjem in izboljšanjem agrarne produkcije z različnimi preventivnimi sredstvi tudi škodo za izravnavo škod, ki jih na kmetovih posevkih in plodovih povzročajo razne vremenske katastrofe, predvsem toča, čisto pa tudi poplave (na pr. lani na senu in otavi v Pesniški dolini).

Toča je med najbolj razširjenimi škodljivimi elementarnimi silami ter povzroča leto za letom s svojim nepričakovanim prihodom na našem narodnem gospodarstvu ogromno škodo. Zato so se gospodarstveniki vseli dob resno bavili s tem problemom ter podvzemali vse mogoče resne in neresne poizkuse v borbi proti toči. Spominimo se samo nešteti možnarjev po naših goricah, ki imajo svoje veliko žrelo preteče obrnjeno naravnost proti nebu. V vprašanju pobotavanja škod po toči se danes skoraj vsi narodni ekonomski brez izjeme prišli do tega, da naj zavarovanje kot obvezna gospodarska institucija v celoti ali vsaj deloma krije škodo, ki jo povzroča vsako leto toča.

Od leta 1927. se bavi s sistematičnim raziskovanjem in proučevanjem raznih problemov, ki so v zvezi z zavarovanjem proti škodi povzročeni s točo, Mednarodni agrarni inštitut v Rimu. Ta inštitut zbira vremenska poročila, ki so v zvezi s pojavljanjem neviht s točo ter njihovega negativnega vpliva na poljske posevke. V svojem 13-letnem sistematičnem proučevanju se je inštitut dokopal do sledečih širih osnovnih načel:

1. Po dosedanjih ugotovitvah in raznih izkušnjah je prosta oblika zavarovanja proti škodi povzročeni s točo najboljša.

2. Zaekrat ni izvedljivo, da bi se ustanovila mednarodna družba za zavarovanje proti škodi povzročeni s točo.

3. Kljub temu je zelo priporočljivo, da zavarovalnice, ki goje zavarovanje zoper škodo po toči, mednarodno sodelujejo.

4. Koristno bi bilo in želeli je, da se zavarovanje raztegne tudi na druge meteorološke rizike

Vsekakor so te ugotovitve zanimive. Tudi našemu narodnemu gospodarstvu ter posameznim kmetijskim obratom bi bilo v korist obvezno zavarovanje zoper to-

čo, le žal, da za to ni denarja. Našemu kmetu so nujno potrebni tudi starostno zavarovanje ter zavarovanje zoper telesne nezgode. Denarja ni in s tem tudi ne možnosti za rešitev teh problemov na podlagi samopomoči z zavarovanjem. Tako bo še toča leto za letom uničevala v trenutku ono, kar so pridne kmečke roke s trudom položile v zemljo, da bi jim naj ta zopet stotero povrnila.

Dlesni morate masirati

z dobro zobno ščetko in fino zobno kremo, kakršna je zobna krema ODOL. Na ta način se v dlesnih poživlja kri, da ostanejo čvrste in zdrave. Uporabljajte za nego zob in ust vsak dan zobno kremo ODOL.

ODOL

Opozorilo čebelarjem

Čebelarji, ki prevažajo čebele na ajdovo pašo v okraje Ljubljana okolica, Slovenjgradec, Brežice in Celje se opozarjajo, da morajo po določilih čl. 3 naredbe o prevozu čebel na ajdovo pašo III. št. 3894-I z dne 23. junija 1936 to prijaviti občinam, v katero jih nameravajo postaviti v pašo, do vključno 1. julija t. l. V prijavi je navesti točno število panjev in prostor, kamor jih nameravajo postaviti.

V ostale kraje je dovoljeno čebele postaviti v ajdovo pašo le na določena stalna stojišča, na nova stojišča pa le v smislu določil čl. 6 naredbe o prevažanju čebel na ajdovo pašo III. št. 4926-I z dne 7. julija 1938, sicer bodo običajno kaznovani, čebele pa odstranjene na njihove stroške in nevarnost, če tega v dolo-

Celje

Velik požar v Arji vasi pri Petrovčah

V Arji vasi pri Petrovčah se je v nedeljo okrog 23. vnel na dosedaj še nepojasnjen način velik požar, last inž. Ježovnika. Ogenj se je hitro razširil na vse poslopje. Na kraj požara so prispeli gasilci iz Arje vasi, Žalca, Levca in Ga-

ločenem roku ne bi prizadeti sami storili.

Čebelarji, ki imajo po naredbi iz leta 1938 stalna stojišča, pa jih letos iz kakršnih koli razlogov ne bodo ali samo deloma uporabljali, morajo po določilu čl. 8 navedene naredbe to javiti najkasneje do 5. julija t. l. okrajnemu načelnstvu, v čigar območju se stojišče nahaja, da ga isto lahko za letošnji odda prosilcem, ki nimajo stalnih stojišč.

Ne pozabite na čebele tovarišev, ki so v vojaški službi! V začetku julija preglejte vse njihove panje, če so v redu. Slabiče in brezmatične združite in pripravite družine za jesensko pašo. Poskrbite, da čebele ne ostaejo doma. Dolžnost naših podružnic je, da to delo organizirajo!

berja, ki so preprečili, da se ni ogenj razširil na sosedna poslopja. Kozolec je z zalogo sena, vozovi in gospodarskim orodjem vred pogorel do tal. Škoda znaša okrog 100.000 din.

Glavna turistična sezona

Pričenja sedaj v naših planinskih predelih. V Savinjskih alpah so sedaj oskrbovane že vse planinske kočice. Logarska dolina, kot izhodišče mnogih planinskih tur, ima ugodne avtobusne zveze s Celjem in Ljubljano. Za planince, ki se izkažejo z legitimacijo, velja pri vožnji z avtobusi 25 odst. popust. Ugodnosti so deležni planinci tudi v planinskih kočah. Vse kočice, n. pr. Piskernikovo zavetišče in Aleksandrov dom v Logarski dolini, Frišaufov dom na Okrešlju, Kočbekov dom na Koroski, Mozirska in Celjska kočica, nudijo posetnikom tudi priložnost na daljše bivanje. Za nedeljske izlete v Savinjsko dolino in okolišča pogorja je ugodna uporaba izletniškega vlaka, ki vozi iz Celja ob 4.44 in na povratku prihaja v Celje ob 21.45. Zjutraj in zvečer ima ta vlak v Smartnem ob Paki tudi zvezo s poštanim avtobusom preko Mozirja v Logarsko dolino. Zveza je prikladna za obisk Mozirske kočice na Golteh. Izletniški vlak omogoča tudi ugodno zvezo z železniškimi postajama Misljinje in Dovže, kot izletniškimi izhodišči na zapadno Pohorje.

c Taborenje sokolske dere v Lokah pri Mozirju se bo pričelo že 15. julija in ne 22. julija, kakor je bilo prvotno javljeno. Prijave se sprejemajo še do 30. junija v župni pisarni v Nar. domu. Pohitite s prijavi!

c Umrli so v bolnišnici: 31 letni ciklarniški delavec Anton Stanje iz Babnega pri Celju, 44 letni posestnik Franc Derševšek iz Orešja pri Slivnici, 2 letni sin malega posestnika Franc Cerovšek iz Lašškega in hči posestnika Antonija Nadežnik iz Rečice ob Savinji.

c Naredila 35 letna šolska upraviteljica Kermelj Slavica iz Slojenske sela pri Rogatem, se je peljala s kolesom od Sv. Florijana proti Rogatem. Zalepila se je v voz, hlače pa z grmozom. Ko je šlo čez voz in ji zlomilo desno roko nad laktom. —

Dr. Milivoj Dežman

V Zagrebu je včeraj preminul znani narodni delavec, časnikar, književnik in zdravnik dr. Milivoj Dežman. Z njim je legla v grob markantna osebnost iz hrvatskega javnega in narodnega življenja. Dr. Dežman se je po svojih studijah najprej posvetil zdravilstvu kot specialist za tuberkulozo. N tem področju je mnogo storil zlasti kot ravnatelj sanatorija za tuberkulozne na Brestovcu ter kot načelnik oddelka za socialno politiko in narodno zdravje. Zgodaj je posegel tudi na kulturno polje, kjer je bil sprva odličen kritik, pa tudi pisec nekaterih dram. Kasneje pa se je docela posvetil časnikarstvu ter stopil kot urednik v uredništvo »Obzora« ter ostal njegov urednik vse do smrti. Zadnja leta je bil direktor »Obzora«, »Jutarnja lista« in drugih izdanih zagrebške Tipografije d. d. Zelo vidno in aktivno pa je tudi sodeloval v časniškarski stanovski organizaciji, ki ji je tudi več let stal na čelu kot predsednik.

S smrtjo dr. Dežmana je izgubilo hrvatsko narodno življenje moža izrednega talenta in sposobnosti, kar vedo ceniti zlasti časnikarji, ki jim je bil pokojnik neutrudni mentor in zagovornik. Zagrebški dnevniki so objavili obširne članke iz življenja dr. Dežmana, ki mu bo pri rejen veličasten pogreb.

Ljubljana

a Prepovedano točenje alkoholnih pijač ob vpoklicu vojaških obveznikov na orožne vaje. Zaradi ohranitve miru in reda je v torek, sredo in četrtek, 25., 26. in 27. t. m. strogo prepovedano točenje alkoholnih pijač in vsakršno oddajanje vsem na orožne vaje poklicanim vojaškim obveznikom in njih spremljevalcem, bodisi v javnih lokalih ali tudi pri zasebnikih. Alkoholne pijače, ki bi jih nosili vpoklicani vojaški obvezniki ali njih spremljevalci seboj, jim bodo odvzete. Prekrški te naredbe se kaznujejo z denarno kaznijo od 10 do 1.000 din ali pa z zaporom od 1 do 20 dni.

Tri smrtné žrtve v kadi

STRUPENI PLINI RAZKRAJAJOČIH SE ČESPELJ SO ZADUSILI TRI DELAVCE

Pretekli petek se je pripetila v nemški Radgoni huda nesreča, ki je zahtevala življenje treh mladih delavcev, med temi dva jugoslovana. V nekem podjetju žganjekuhe, ki je bilo 1929 preseljeno iz Drobintincev v Apaški kotlini v tedaj avstrijsko Radgono, so bili zaposleni številni delavci iz tukajšnje okolice, med temi jugoslovanska državljana Franc Merčnik, železniški sin iz Polic pri Gornji Radgoni, ter Majer Franc, pos. sin iz Konjščja v Apaški kotlini. Ta dva sta bila skupno z nemškim državljanom Adolfom Žigertom za poslana pri čiščenju in izpraznjevanju ve-

SOKOLSKA TOMBOLA V GOR. RADGONI

Na Petrovo, 29. t. m., bo v Gornji Radgoni velika poletna tombola Sokolskega društva, katere čisti dobiček je namenjen za dograditev Sokolskega doma kot važne obmejne narodne postojanke. Prva tombola znaša 2000 din v gotovini, prav izdatni pa so tudi ostali bogati dobinki.

o. Za birmo v Gornji Radgoni, ki bo v sredo, 26. t. m., se je prijavilo okoli 500 otrok

o. Pri spravljanju sena se je primerila v Guštanju težja nesreča. 45-letna Cilka Dretnik je pri tlačenju sena padla tako nesrečno s kozolca v globino 10 metrov, da si je zlomila roko in dobila več poškodb po telesu.

o. Kača je pičila pri nabiranju jagod 6-letnega Pečnika Franca iz Gradišča pri Slovenjgradcu.

o. Sod bučnega olja se je razlil v Slovenjgradcu po ulici, kar je bila »mala lokalna senzacija«.

Prva žrtev planin

V Kamniški Bistrici je bilo v nedeljo izredno mnogo turistov. Med njimi je bil tudi ravnatelj ljubljanske tobačne tovarne 53 letni Franjo Golob z ženo, svaki in nečakom. Ko so se popoldne odpravili k Rokovnjaški jami, je Golobovega nečaku spodrsnilo, da se je popeljal po strmini in v radnjem trenutku obvisel ob neki skali. Ravnatelj je hitel nečaku na pomoč, kar je postalo zanj usodno. Še njemu je spodrsnilo, da je drvel po strmini 10 m globokemu prepadu nasproti. Čez previs je Golob treščil na kup kamenja in mrtev obležal. Takoj je bila na delu reševalna ekspedicija, ki pa je mogla le mrtvo truplo spraviti v Bistrico, ker je bila vsaka pomoč brezuspešna.

Uboj prijatelja

V Zg. Polskavi je star ničvredni vžigalnik povzročil prelivanje krvi. Prijatelj je ubil prijatelja. Dogodek se je pripetil tako-le.

V gostilni Mohorko v Zg. Polskavi sta popivala delavca 46 letni Ferdinand Kolar in 33 letni Franc Trglavčnik. Oba sta iz Zg. Polskave in tudi prijatelja. Trglavčnik je prosil Kolarja za ogenj, da bi si prižgal cigareto. Kolar mu je posodil svoj stari vžigalnik ki ga je Trglavčnik v šali dal v žep, češ, da ga ne da več nazaj. Kolarja je to tako razjezilo, da se je pričel prepirati. Končno sta se tudi spoprijela in odšla iz gostilne. Tedaj pa je Kolar potegnil nož in zabol del Trglavčnika v vrat, da mu je prerezal žilo odvodnico. Mladi delavec je kmalu izkrevavel, ubijalca pa so orožniki našli doma in ga aretirali.

TURNISCE

Minulo nedeljo, dne 16. junija, smo imeli kot vsako leto Antonovo proščenje. Vreme je bilo zelo lepo. Ali čudno je, da je bil obisk iz sosednih far kljub lepemu vremenu zelo slab. Kake veselice s plesom ta dan ni bilo, vendar so se fantje iz Turnišča in Gomilic tudi tokrat spoprijeli. S takim »junastvom« se pač ne morejo ponašati.

Maribor

Zakaj najemniki z otroci niso zaželeni?

Hišne lastnike, ki odklanjajo stranke z otroci, naj bi obisti najstrožje kaznovali!

Naj mi hišni posestniki ne zamerijo, če bom danes napisal nekaj na njihov račun. Pa saj to ne velja za vse, samo precejšnja peščica je teh, ki jim veljajo upravičene opazke.

Neštetokrat pripovedujejo najemniki, kakšne težave imajo pri izbiri stanovanja. Najprej seveda pri najemniku. Pri teh in takih dohodkih, sme izdati za stanovanje največ samo toliko in toliko, več bi pomenilo že katastrofo v domačem gospodarstvu. Ko je ta težava srečno premagana in si najemnik najde več primernih stanovanj, se prične ogledovanje. Pride k prvemu gospodarju. Ves sključen je. Na stolu poleg njega leno prede velik maček, pri nogah pa se razteguje rejen pes. Najemnik spoštljivo pozdravi in vpraša za stanovanje. »Seveda, seve, da imam stanovanje, kajpak, 700 din mesečno. Pa imate kaj otrok? Veste, otroci so nadlega v hiši, posebno če so majhni. Kričijo in kričijo, pa se moj »Pazi« (njegov pes) preveč razburja! Jaz bi že prenesel takega-le majh-

nega kričača, pa veste moj Pazi!« Najemnik je lahko takoj spoznal, da ne bo nič s stanovanjem, ker pač ne more žrtvovati »zdravja« gospodarjevega psa, ki je tako lepo rejen... Zanimivo pa je, da je bila nad tem krepstnim in živali ljubečim gospodarjem slika majhnega otroka, menda je bil to sam gospodar v otroških letih...

Pride v drugo hišo. Že pri vratih ga sprejme zadržana histerična ženska. »Stanovanje bi rad pogledal«, pravi in se približa gosposki dami. »Koliko vas je?« se najprej pozanima gospa. »Samo štirje, žena, jaz in dva nedolžna otročička, ki sta tako pridna.« »Ne bo nič! Kaj še ne veste, da sploh še nisem imela stranke, ki bi imela otroke? Kar poiščite si drugod stanovanje, saj v predmestju ga boste že dobili, pa če boste imeli tudi cel kup otrok!« S takšno tolažbo in dobrim nasvetom je odpravila »gospa« ubogega najemnika.

Ko hodi po mestnih ulicah in ne ve, ali naj bi sploh še nadaljeval z iskanjem sta-

novanja, ali pa naj bi se dal deložirati in bi se spravil z družino pod oboke državnega mostu, da bi ves svet videl krivico dvajsetega stoletja? Razmišljal je in vedno bolj je bil prepričan, da so vsi tisti gospodarji in gospodarice, ki se branijo najemnikov z otroci, državni sovražniki štev. 1. V drugih državah dobiš za otroke nagrado, pri nas pa te hišni posestniki gnjavijo zaradi njih in te nehote podijo pod — most. V tem pogledu naj bi oblast napravila red, kajti ni pravično, da bi se samo zaradi stanovanj in nemoralnih gospodarjev krčilo število rojstev. Če že ni stanovanjske zaščite, naj zakon vsaj zaščiti družine z otroci! Znano je, da imata vprav državni uslužbenec in delavec največ otrok. Kako naj delata potem v korist države in naroda, če jih nekateri hišni lastniki preganjajo zaradi otrok, ki si jih vsaka država najbolj želi? Tudi v tem je treba videti protidržavno delo in je treba zato proti takim tudi temu primerno postopati!

MARIBORSKI IN OKOLISKI REJCI
DOMAČE DROBNICE

Ustanovni občni zbor novega Združenja za ekonomično rejo drobnjadi (perutnine, koncev, kanarčkov, golobov itd.) je bil te dni v zeleni sobi hotela »Mariborski dvor«. Številna udeležba je značilna za sedanje čase ter daje lepo spricovalo vsem udeležencem, ki so pokazali izredno zanimanje za skupne interese. Združenje je dobilo naziv »EKORD«. Sprejet je bil sklep, da se vrše širše seje izvoljenega odbora vsak prvi in vsak tretji petek v mesecu ob 20. v zeleni sobi hotela »Mariborski dvor«, a seja ožjega odbora vsak drugi petek ob 20. v istem prostoru. Ob priliki širših sej dobe zainteresirani od funkcionarjev in članov združenja informacije, ki jih žele. Pošto je naslavljati na naslov t.č. predsednika združenja »EKORD«, g. Jaroslava Sklenarja, Maribor, Kettlejeva 30.

m Mestna hranilnica v Mariboru, Kreditni zavod in Spodnještajerska posojilnica na Vidov dan, 28. t. m., ne uradujejo.

m Napad na očeta. V nedeljo zvečer so se na domu v Studencih v Zrinjskega ulici stegli bratje H. med seboj. Ko je bil pretep oster, je šel mirit oče. Pri tem sta sinova in mati napadla očeta in vsi trije so ga pretepli, tako da so mu izbili tri zobe in težko poškodovali spodnjo čeljust. H. U. je moral iskati zdravniške pomoči.

m K našemu sobotnemu poročilu o razstavi mladih risarjev, dodajamo, da je med posebno pohvaljenimi risarji bila gđc. Jana Brezovnikova, absolvirana šestšolka.

m Dve ukradeni kolesi. Krojaškemu pomočniku Antonu Bertotu je nekdo ukladil iz veže na Aleksandrovi cesti 51 kolo »Wanderer« z ev. štev. 128236. Istega dne je bilo ukradeno »Columbia« kolo z ev. štev. 137544 tudi delavcu Francu Horvatu v Einspielerjevi ulici.

m Čigav je aparat za rezanje sočivja? Neka gospa je včeraj pozabila na stojnici na tržnem prostoru aparat za rezanje sočivja. Lastnica naj se zgleda na policiji.

* Po mestu že sedaj vsi govorijo o veliki sokolski tomboli ter našem plesu za katerega se mladina še posebno zanima. Zato pridite vsi k sokolski tomboli in veliki veselici Sokola I.

* Kolonija »Jadranske straže« odide predvidoma prve dni meseca julija v Bakar na triletsko letovanje. Prijave se sprejemajo v društveni pisarni na Aleksandrovi cesti 3.

m 60 vagonov jaje so izvozili preko Maribora v Nemčijo ta teden Bolgari.

m Mariborski živinski sejem 21. t. m. Na svinjski sejmi je bilo pripeljanih 97 svinj. Cene: mladi prašiči 5—6 tednov stari kom. 95—125 din, 7—9 tednov 130—175 din, 3—4 mesece stari 185—360 din, 5—7 390—460 din, 8—10 mesecev stari 490—570 din, 1 leto stari 820—910 din, 1 kg žive teže 8—10,50 din, 1 kg mrtve teže 12—15 din. Prodanih je bilo 82 svinj.

Kino

* Grajski knio. Danes sijajna veseloigra »Kitty in svetovna konferenca«. Smeh, zabava in zopet smeh. Hanelore Schrot, Paul Hörbiger.

* Kino Union. Do vključno četrtka »Junaki arene«, senzacija v cirkusu — trije bratje Ritz, najslajnejši humoristi sveta.

* Esplanade-kino. Senzacija dneva »Ni-nočka«, najboljša komedija sezone z Greto Garbo. Edini in najnovejši film zadnjih dveh let Grete Garbo.

Radio

Torek, 25. junija

Ljubljana: 14 poročila, 18 čelo solo, 18:40 gosinstvo in turizem, 19 poročila, 19:50 gospodarski pregled, 20 orkestralni koncert, 20:20 Martin Krpan v priredbi režiserja Fr. Žižka, 22 poročila, 22:15 za ples. — Beograd: 13:50 eksotična glasba, 14:40 poročila, 18:20 koncert na čelu, 19:10 poročila, 19:40 slovenske narodne pesmi, 20:10 komorna glasba, 21:10 violinski koncert, 22 lahka glasba, 22:40 poročila. — Sofija: 18:45 mali orkester, 20 koncert godalnega kvarteta, 22 lahka glasba. — Praga: 20 orkester in solisti, 21:30 lahka glasba, 22 komorna glasba. — Kalundborg: 20 zabavni koncert, 22:10 lahka glasba. — Milano: 21 Verdijeva komična opera »Fafstaft«. — Firenze: 20:30 lahka glasba, 21 godba za ples. — Budimpešta: 18 ciganski orkester, 22:10 klavirski koncert, 22:40 ciganski orkester. — Bukarešta: 20:05 koncert orkestra, 22:10 lahka glasba. — Bratislava: 19:40 violina, 20:20 godba na pihala, 22:15 slovaška glasba za ples.

Malo »filozofije« o Treh ribnikih

Ob delavnikih je pri Treh ribnikih kaj malo obiskovalcev. Lagodno se zibljejo že precej stari čolni na vodi in bi ne bilo nič napačnega, če bi jih o priliki malce popravili! Potem pa voda nadnu čolna! Kadar kdo izstopi, bi lahko vodo izčistili, saj bi jih to nič ne stalo. Če pa nimaš denarja, se pa vsedeš ob strani ribnika na klopec. Toda stati boš moral, ako je malo več ljudi, kajti stolčkov ni dovolj. Tudi to zlo bi se moralo odpraviti, saj bi bilo tako renoviranje le v okras! Potem še nekaj o tarifi in času. Kolikokrat stoje obiskovalci ob ribniku žalostni, ker imajo v žepu samo dinar in se tukaj lahko voziš pol ure le za 2 din, o enem pa nič ni rečeno, razen morda za otroke... No, težko bi ne bilo lastniku pripisati na ta-

blici: za en dinar ¼ ure.

Svojčas je stala tablica na koncu poti, ki vodi od Treh ribnikov po levi strani, na kateri je bilo napisano, da zadene kaznen kolesarja, ki se bo po njej vozil, in sicer je bila podpisana tamkajšnja občina. Zdaj pa je ta tablica iz neznanega vzroka izginila! Po poti pa se nemoteno peljejo oziroma divjajo kolesarji in motijo na itak ozki stezi mirne sprehajalce. Tudi to je treba urediti!

Drugače pa je tu gori zelo lepo! Svež zrak, ki ugodno vpliva na živce, ne privablja zadnje čase samo parčke, ampak tudi šolarje z dežele, ki so na svojih izletih v Mariboru priromali tudi semkaj. Seveda je čolnar spet prišel na svoj račun... K. V.

Maribor bo imel najmodernejšo avtobusno garažo

Maribor ima že najmodernejši avtobusni kolodvor, v kratkem pa bo dobil tudi najmodernejšo garažo za avtobuse. Že lani so jih pričeli graditi na prostoru Zelenkove tekstilne tovarne ob Tržaški cesti. Dela vodi mestni gradbeni uradnik tvrdka inž. Jelenc & inž. Šlajmer. Zaposlenih je tam okoli 80 delavcev, ki bodo te dni končali impozantno polkrožno stavbo v surovem stanju. Vse kaže, da bodo delavci v soboto obhajali tradicio-

nalni »likof«, za katerega jim bo mestna občina dala nagrado v obliki enodnevnne mezde.

Nove avtobusne garaže bodo zelo praktično urejene. Velikanske dvorane bodo sprejele povečan avtobusni park, česar sedanje garaže v Plinarniški ulici ne zmorejo. Stavba bo v okras temu mestnemu delu, saj bo spadala med najlepše stavbe na desnem bregu Drave.

DVE AKTUALNI PREDAVANJ

V Sokolskem domu na Pobrežju bosta jutri, v sredo, ob 20. dve aktualni predavanji. Ga. dr. Leban predava o temi »Otroške bolezni, njih razvoj in posledice«, ga. Ravnik Zora pa o temi »Dolžnosti in pravice žena s posebnim ozirom na sedanji položaj v svetu«. Občinska uprava na Pobrežju najtopleje priporoča obisk obeh predavanj.

m Za nagrobni spomenik umrlemu dirigentu in zborovodji ravn. Glasbene šole Josipu Hladeku so še prispevali v Mariboru: g. Vac. Kunst in soproga 200 din, D. Nežić 100, neimenovani 100, zbirka ge. Svare 130, E. Nedog-Trebar 50, G. Bernhard 50, dr. Dernovšek 30, St. Ferluga 20, H. P. D. »Trebevič« iz Sarajeva k prvemu izkazanemu prispevku (600) še 50 din; iz Zagreba: Dumičić 50, Matz 20. Z 31. julijem se konča nabiralna akcija. Dobrotniki, ki bi se hoteli odzvati temu pietnemu namenu, naj izročijo svoje prispevke na ime »Nagrobni spomenik Hladek« v Posojilnici Narodni dom ali v Mestni hranilnici, kjer so naloženi dosednji prispevki. Sprejema jih pa tudi Fr. Serajnik, Gospejna ulica 7-I.

m Sokolsko društvo Maribor-matica poziva članstvo, da odda v pisarni tiskovine s podatki čimprej. — Zdravo!

m Zgodovinsko društvo v Mariboru priporoča vsem članom, da se udeležijo 30. m Orgelski večer priredi Skofljska cerkvenoglasbena šola v petek, 28. t. m. ob 8. zvečer v stolni cerkvi. Spored izvajajo letošnji absolventi šole, učenci prof. Gr. Zafošnika. Vstop prost.

m Brivnice in česalnice bodo zaprte v petek na Vidov dan od 10. do 11. ure, zvečer pa odprte do 20. z opoldanskim odmorom. — V soboto na Petrovo bodo odprte od 7.30 do 14. ure brez presledka, v nedeljo pa ves dan zaprte.

NOVI UČITELJI IN UČITELJICE

Diplomski izpiti na drž. učiteljski šoli v Mariboru so se vršili pod predsedstvom ministrskega odposlanca dr. Josipa Tomiška od 11. do 22. junija. Z uspehom so jih opravili tile kandidati in kandidatke: Brunet Damijel, Černovšek Marija, Durjava Antonija, Flakus Ernest, Grohmann Alfonz (z odličnim uspehom), Juratič Dragotin, Kavčič Ana, Kobal Ljuboslav, Lah Zora, Lorenčak Milan, Menih Branko, Novak Nada, Pirnat Jožica (z odličnim uspehom), Pogorevc Ljudmila, Požlep Katarina, Praprotnik Dragotin, Sobočan Ana, Sosič Danica, Sušteršič Cvetko, Varl Franciška in Žagar Marjan. — Šest kandidatov ima popravni izpit. — Za vse leto ni padel nobeden.

DIPLOMSKI IZPIT NA DRŽ. TRGOVSKI
AKADEMIJI V MARIBORU

V času od 6. do 23. t. m. so položili diplomski izpit sledeči absolventje IV. letnika: Bauerle Matilda, Berglec Benon, Breclj Darinka, Čvilak-Peklar Martin, Čebular Zdravko, Delata Črtomir, Dobovišek Oton, Drofenik Stefanija, Fatur Slavko, Frelj Danica, Gonc Ludovik, Goll Herman, Gorup Božo, Grisold Avreljia, Hecl Vilbald, Jakopič Zvonimir, Klobasa Erna, Kobljar Ema, Kos Rudolf, Krajnik Ivana, Lapuh Ana, Lebar Marjan, Lorber Ivan, Močivnik Vera, Pernat Hrabroslav, Petelin Alojzij, Pleterški Herta, Potisk Elfrida, Potočnik Ivan, Pregrad Ivan, Pschunder Marjeta, Repolusk Zofija, Schober Rita, Seršen Ana, Sorrovia Matilda, Srebotnjak Božena, Stampack Teodor, Šraj Josip, Stefanec Franjo, Tomažič Ivan, Turč Leopold, Veržun Adolf, Vodeb Ljuben, Zalokar Borislav in Ziberna Karla. — Izpiti so se vršili pod predstvom direktorja Petra Modica.

Inserenti
pozor!

Oddajte oglase za
vidovdanske
številko
»Večernika«
sigurno

do četrta 9. ure dop.

m Prepoved točenja alkoholnih pijač vojnim obveznikom za časa vpoklica na orožne vaje. Predstojništvo mariborske mestne policije opozarja na naredbo bana dravske banovine, po kateri je vojaškim obveznikom za časa vpoklica na orožne vaje prepovedano točenje alkoholnih pijač. Prepoved velja tudi za spremljevalce vojnih obveznikov. Točenje je prepovedano v javnih in zasebnih lokalih. Alkoholne pijače, ki bi jih obvezniki ali njih spremljevalci nosili s seboj, se jim bodo odvzele. Prekrški te naredbe se bodo kaznovali po zakonu o notranji upravi.

m Ali je to higiena? Na tem mestu bi opozarjali na malo več čistoče pri točenju raznih pijač v točilnicah. V nedeljo se je namreč opazilo v neki gostilni v okolici Maribora, da je gostilničar zaradi pomanjkanja vrčkov ločil pivo kar v neumite vrčke, ki so jih pobrali po mizah ali jih pa samo pomočil v vodo, ki ni bila več voda, ampak rjava brozga.

m Podružnica CMD v Mariboru je prejela od Narodne banke 1000 din za revne obmejne otroke; gosp. dr. Asič je daroval 200 din v počastitev spomina pokojnega gospoda šol. upravitelja Frana Zacherla.

m Vpisovanje na vadnico drž. učiteljske šole v Mariboru se vrši dopolnje od desetih do enajstih. Predstaviti je treba otroka in predložiti krstni list ter potrdilo o cepljenju.

t. m. »Putnikovega« izleta v šmarsko krajino, kjer bodo imeli priliko poleg zanimive pokrajine videti tudi bogate zgodovinske in umetniške spomenike.

Zaradi dvojnega uboja pred sodniki

Danes so se zagovarjali pred mariborskim malim kazenskim senatom 24 letni kolar Ferdinand Klemenčič od Sv. Tomaža pri Ormožu, 22 letni Tomaž Plohl iz Male vasi pri Sv. Tomažu, 21 letni Jožef Erhatici iz Male vasi ter njegov brat Franc. Obtoženi so dvojnega uboja.

Kakor pravi obtožnica, so bili osumljenici 14. februarja letos v Mali vasi v ormoški okolici pri posestniku Matjašiču, kjer je bila domača veselica. Pili so in plesali do mile volje. Seveda tudi brez prepira ni šlo. Tam je bil tudi 38 letni posestnik in oče 8 otrok Franc Vrtnjak,

ki se je sprl s Plohlom. Da bi ne prišlo do nesreče, je gospodar spravil Vrtnjaka iz hiše. Toda ta se je kmalu vrnil, sedaj v družbi posestnika Franca Kamenšaka. Ker jep rilo spet do prepira, so ju ponovno spravili pod kap. Končno so se spoprijeli pred neko kletjo, kjer so pili. Besni so obtoženci planili na Kamenšaka in Vrtnjaka ter ju s krampom, ročico, koli itd. tako razmesarili, da sta oba kmalu mrtva obležala.

Obtoženci se zagovarjajo s silobri anoni češ, da so bili napadeni, kar pa prič e dolčno zanikajo.

Ob času poročila razprava še traja.

Zanimivosti

Pariz, prestolnica Francije, srce civilizacije

Kako je nastalo iz majhnega galsko-rimskega naselja Lutecia moderno vele mesto

Kdor ni bil v Parizu ter ne pozna Francozov in njihove književnosti, ta ne ve, kaj pomeni zanje prestolnica. Morda ni države na svetu, kjer bi s tolikšno ljubeznijo čutili z glavnim mestom dežele. Pariz ni le srce nego tudi mozeg Francije. Tu se je osredotočil francoski, sploh evropski duh, od tu je šel stoletja civilizacijski tok v vse smeri Evrope.

Vsak Francoz si želi, da bi vsaj enkrat v življenju bil v mestu krasnih parkov in bulvarjev pod Eiffelovim stolpom. V Parizu so študirali mnogi tujci in se obogatili s kulturo vračali v domovino.

Na mestnem grbu je napisano: »Giblje se, toda se ne potopi.« To potrjuje 2000-letna zgodovina mesta, nastalega iz starega galsko-rimskega naselja Lutecia, ki je bilo že tedaj polno spomenikov. Še danes pričajo ti v latinski četrti o stari slavi. Pariz je mnogo trpel pred Normani. V srednjem veku se je razvijal in rasteł sporedno z močjo francoskih kraljev. Posebno lepo se je razvijalo mesto pod kraljem Filipom Augustom, ki je Pariz obdal z močnimi zidovi za zaščito pred sovražnikom. Tedaj je rasla v severni Franciji gotška umetnost, ki je zapustila v mestu krasne sledove. Kralj Ludovik Sveti je 1257 ustanovil univerzo, nastala je Latinska četrt, ki je bila skozi ves srednji vek do danes najznamenitejše središče znanosti in študijev. Tu so znane palače Sorbonne, Francoskega kolegija in drugi kulturni zavodi.

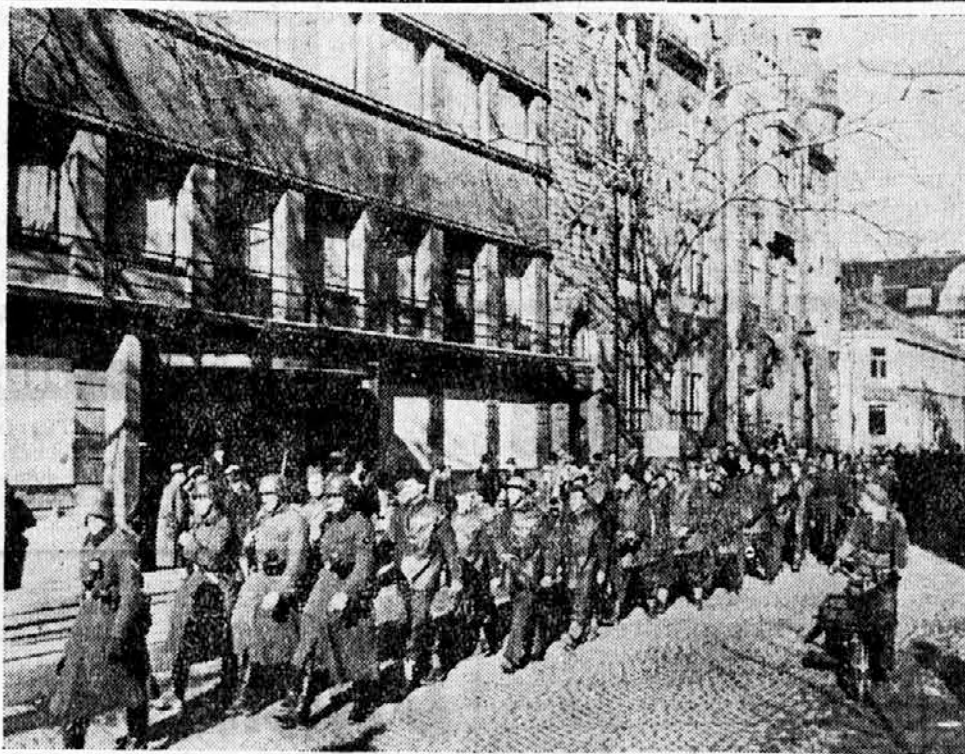
Po težkih notranjih bojih se je Pariz znova dvignil pod kraljema Henrikom IV. in Ludvikom XIII. Mesto je postalo definitivni sedež vladarjev, ki so prej bivali po utrjenih gradovih zunaj prestolnice. Ludovik XIV. je postavil slavnj grad Versailles

Leta 1789. je v Parizu izbruhnila revolucija, ki je odmevala po vsem svetu. Pod Napoleonom I. se je mesto znova dvignilo. Utemeljena je bila vele mestna prestolnica z obsežnimi predmestji in prometnimi zvezami. Stare dele Pariza so spetno in skladno združili z modernimi četrtmi. Tako so nastali znameniti pariški bulvarji, središča vele mestnega prometa, razkošja in sijaja.

Za tem babilonskim vrvenjem pa tiče tihe in skromne hiše Montmartra, Mont Parnasa in drugih starih delov mesta. Med novejšimi deli Pariza je posebno znano vseučiliško mesto, kjer so razne države postavile posebne paviljone za svoje študente.

Leta 1814. so zedinjene vojske evropskih vladarjev zavzele Pariz, ki so ga Napoleonovi vojaki hrabro branili. V drugi polovici 19. stoletja so ga oblegali Prusi nad štiri mesece. Ob tej priliki je državnik Gambetta odletel z balonom v zrak in prvič v zgodovini vojn po zraku zapustil oblegano mesto, da bi zunaj organiziral pomoč meščanom. Preden je pa

uspel, so Prusi vkorakali v Pariz. Med svetovno vojno je bil že izprazen, toda prišlo je ono, kar v tej vojni ni hotelo priti, zgodil se je »čudež na Marni«. Nemci so se morali umakniti izpred prestolnice. Pariz je bil rešen. Zdaj je spet v rokah nemške vojske, Parižani so se vdali v usodo, zaupajoč besedam na mestnem grbu: »Fluctuat nec mergitur...«

Na zahodnem bojišču: Pot v ujetništvo.

Kaj bo prinesel letošnji 28. junij?

Dan 28. junija je bil v nemški zgodovini že zelo grenak. Kajti, tega dne 1. 1919 so morali nemški delegati v stekleni dvorani Versailles v Parizu podpisati mirovno pogodbo. Verjetno bo tudi letos sledilo podobno dejanje tega dne, samo da bodo akterji zamenjali vloge. Sploh je datum 28. dne v mesecu imel še dru-

ge pomembnosti. Tako je moral, kakor smo poročali v nedeljski številki, 28. januarja 1871 kapitulirati Pariz, dne 28. septembra 1918 je bil nemški generalni štab primoran, zapustiti antanto za premirje. Dne 28. novembra 1917 so se tudi začela mirovna pogajanja med sovjetsko delegacijo in Nemci v Brest-Litovsku.

Prebrisanim vlomilcem je nasedla

Marietta Z., žena trgovca v Rimu, se je pred dnevi zelo razburila, ko ji je neznan glas javil po telefonu, da ji je mož nezvest. In sicer, da ljubimka z njegovo lastno ženo, zato se je ponudil Marietti, naj se oglasi na določenem kraju, od koder bosta šla skupaj na lov za nezvestima zakoncema, da ju presenetita. Ljubosumna žena je naglo položila slušalko, se oblekla in že hitela na imenovani kraj.

Pot je bila dolga, na določenem kraju se žena ni mogla znajti. Ko je končno le našla ulico, je minila že cela ura, odkar je zapustila stanovanje. Človeka, ki je dogovoril sestanek, ni opazila. Čakala je še eno uro, zaman. Odšla je domov, kjer je prestrašena opazila, da so ji neznani vlomilci med tem izropali stanovanje. Telefonski poziv je bil samo trik, da so jo izvabili od doma....

Nad 50.000 kač je ubil v 20 letih Čeh Josef Horn. Ko je bil nedavno na Slovaškem, je ubil 890 kač. Na lovu na kače je namazal čevlje s petrolejem, ki ga strupenjače ne morejo prenesti.

Kapetan John Churchill, nečak premjerja angleški vleda, je bil tudi med onimi, ki so se iz Flandrije umaknili v Anglijo. Boril se je od početka vojne, v civilu je slikar. Njegov oče se je boril v burski in svetovni vojni.

Kakšna pisma naj se ne pišejo

Nikoli ne piši v jezi osebi, ki jo ceniš ali ljubiš.

Se nevarnejše je, pisati v jezi osebi, ki si nanjo hud ali jo celo sovražiš.

Ne kritiziraj v pismih nikoli člane lastne družine ali sploh koga.

Pisma, v katerih se avtor večkrat trka na svoj lastni jaz, so neiskrena.

Ženska se mora izogibati pisati moškimi stvari, ki bi jih mirne duše ne mogel prečitati ves svet.

Zmerom so brez koristi pa tudi nevarna pisma, v katerih brez prošnje ali zahteve delimo dobre nasvete drugim.

Najbolje je, nikoli odposlati pisma, ki vsebuje kakršnokoli priznanje ali potrdilo. Napišemo pač lahko na papir, kar hoče srce spraviti od sebe, a je najbolje potem napisano sežgati...

Pisanje dobrih, plemenitih pisem je dar božji. Kdor jih ne more, naj jih raje ne odpošilja, da se ne bo kakorkoli pozneje kesal.

— Prav za prav sem hotel menjati le stotak v trgovini. Toda, lepa prodajalka me je pregovorila, da sem si nakupil tole robo...

Sergiusz Piasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

32 Roman iz tlhotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

Skedenj na robu mesta smo zapustili silno previdno. Na pot smo krenili čim se je nekoliko stemnilo. To smo storili radi tega, ker »zelenci« še pomislili ne bodo, da utegnemo tako zgodaj kreniti na pot. Ob dveh ponoči smo prišli do Bombinine domačije.

Lord ustavi krdelo in pristopi k meni:

»Ali ne greš pogledati? Poglej, če je v hiši, na skednju in v sadovnjaku vse v redu. Preglej celo gnezdo. Povprašaj Bombino, če se morda ni kdo oglašil pri njej... Če je vse v redu, stopi na cesto in naredi po zraku s svetilko tri kroge.«

»Da. Pojdem.«

»Pusti tu nahrbtnik. Laže boš hodil...«

Odložim nahrbtnik in grem. Do hiše je še kakih tristo korakov. Veselo in naglo stopam. Brez nahrbtnika je lahko. Mimo grede se oziram na Veliki voz in se smehljam. Ponavljam si imena posameznih zvezd. Eva, Irena, Zofka, Manja, Helena, Lida in Leona-Lena. Nekolikokrat ponovim ime Lena in se smejim.

»Gotovo spi ter se ji niti ne sanja, da pridem.«

Pospešim korake. Vrata so zaprta. Preplezam plot na vrt in na dvorišče. Iz teme radostno naskoči pes.

»Nero! Nero!« sem klical psa.

V dolgih skokih je že pri meni in veselo skače ter skuša z gobcem doseči moj obraz. Odganjam ga od sebe.

Tiho trkam na okno. Za steklom se prikaže senca.

»Kdo je?«

»Jaz!«

»Ti, Vlado?«

»Da. Odpri, Lena!«

»Tako, kaj?«

Zaškrpala je ključavnica in že sem v sobi. Lena je pravkar vstala. Vroče me objema ter poljubljuje.

»Kako si hladen! Ali so prišli fantje?«

»Prišel sem sam.«

»Sa-am?«

»Da.«

»Zares? Zakaj?«

»Po tebi sem zahrepenel!«

Smeje se, potem pa mi resno pravi:

»Ne, to ni mogoče! Lažeš!«

Povedal sem ji kako in kaj. Zagotovila me je, da je v okolici vse v najlepšem redu. Toda kljub temu sem preiskal dvorišče in sadovnjak ter natančno pregledal skedenj, šele nato sem stopil na cesto. Prižgem svetilko in zarišem po zraku tri kroge. Čakam.

Kmalu nato se prikažejo na beli zasneženi cesti drug za drugim tovariši. Fantje so odšli na skedenj, midva s Cilindrom

pa v hišo. Lena se je že oblekla. Nekoliko zbegana pleše po sobi. Kuri v peči in mi pripravlja večerjo. Cilinder in fantje pa so že plegli spat.

Ko sva legla, mi je Lena rekla:

»Veš kaj, Vlado? Obšla me je tale misel: ostani pri meni za vselej!«

»Kako?«

»Vse sem premislila. Skrivašče opustim. Dovolj imam tega. Denarja na pretek — tudi zate dovolj! Živela bova skupaj... Potrebne listine ti preskrbim. V Volispolkomu imam znanca... To lahko dosežem...«

»Ne, nočem...«

»Ali me nimaš rad? Kaj?«

»To je nekaj drugega. Toda meni je življenje pri nas tako zelo všeč... za me jami...«

Lena me je dolgo prepričevala, naj pri volim. Prosila je in dokazovala. Naposled sem ji obljubil, da bom o tem razmišljal. Toda že vnaprej sem vedel, da tega ne bom nikoli sprejel... S tem bi samega sebe obsodil na smrt. Vendar pa tega Leni nisem povedal...

14

Božič in Novo leto sta bila preporna veselja in zabave. Toda po praznikih je zavladala v žepih velika suša. Že v januarju so pričeli fantje spet hoditi čez mejo, čeprav je bila pot silno težavna, četudi je brila burja in so v gozdovih zavijali volkovi. Kupci so dajali sedaj samo ceno blago. Nihče ni preveč tvegati. Vredeli so, da so pota izredno nevarna. Kr-

dela so bila maloštevilna. Fantje so večinoma hodili na lastno pest. Nosili so špirit, po katerem je bilo v Rusiji veliko povpraševanje.

Na predvečer Sv. Treh kraljev je prišel k meni Lord in mi dejal:

»Poslala me je Fela...«

To sporočilo me je presenetilo.

»Kaj želi?«

»Vabi te na jutrišnjo zabavo.«

»Saj Saše vendar ni doma. Šel je v Stolpce.«

»Nič zato. Fela pripravlja zabavni večer. Povabila je nekaj fantov in deklet.«

»Ti pojdeš?«

»Da.«

»Prav. Pojdem torej tudi jaz!«

Naslednji večer sem se skrbno oblekel. Skupno z Lordom sva šla k Feli. Bilo je okoli sedme zvečer. Vsi povabljeni so že bili pri njej. Poleg mene in Lorda so bili tu še znani fantje — Petrik Filozof, Julek Potrhlik in Elegan. Poleg tega še bratje Fabijan, Karel in Zigmund, daljnja sorodnika Vebelinovi. Izmed deklet so bile poleg Fele še Klada, Anda Vojak, Kourava in Cilka Kočkova, ki je v Kladnem krdelu zastopala Manjo Židovo, ki je sedaj sedela v ječi v Minsku. Poleg njih je bila navzoča še mlada Felina, sestrična, prijetna in vitka plavalaska. Izpod čela so ji sijale lepe oči, ime pa ji je bilo Zofka.

Ko sva vstopila, se je mladina že zabavala. Na mizi je bil velik gramofon in prav kar igral valček. Sredi sobe sta se vrtela dva para. Elegan z Zofko in Karel Fabinski s Felo.

Ljubljana

Sleparski bankir na zatožni klopi

Včeraj se je pred kazenskim senatom na ljubljanskem okrožnem sodišču začela razprava proti bivšemu lastniku in ravnatelju »Slovenske banke« Mirku Jankoletu, čigar aretacija je zbudila svoj čas veliko senzacijo. Dolg je register njegovih pregreh, ki jih našteva 36 tipkanih strani obsegajoča obtožnica, katere čitanje je trajalo poldruge uro. Obtožen je Jankole raznih sleparskih manipulacij, lažnega knjigovodstva in lažnih bilanc, v katerih je izkazoval ogromni aktivum nad 6½ milijona dinarjev, dasi je bila njegova banka vsa leta falitna in so njeni dolgovi v avgustu 1938, ko so jo zapečatili, znašali nad 7 milijonov dinarjev, — lepi denarci, za katere se bodo obrisali upniki. Posebno obsežno delovanje je razvijal Jankole s hranilnimi knjižnicami, kjer je oškodoval več kot 150 oseb za skupno nad 2½ milijona din. Znal je pregovoriti ljudi, da so mu v letih zamrznjenega denarja prodali svoje hra-

nilne knjižice od raznih denarnih zavodov za hranilne knjižice Slovenske banke, na katere jim je potem izplačeval le neznatne zneske. Med njegovimi žrtvami je veliko malih varčevalcev, delavcev, kmetov, obrtnikov; marsikoga je spravil ob breme prihranke, spravljene skup s krvavimi žulji.

Zanimiva je zgodovina »Slovenske banke« in bankirska karijera Mira Jankoleta. Leta 1927 je na Kongresnem trgu odprl majhno »Efektivno banko«, s katero je že po devetih mesecih prišel v konkurz. Pet let pozneje je ustanovil »Komanditno družbo M. Jankole«, ki se je pečala največ z nakupovanjem hranilnih knjižic. Leta 1933 pa je Jankole prevzel skoraj vse delnice Slovenske banke in postal njen lastnik. To banko sta l. 1920 ustanovili Anglo avstrijska banka na Dunaju in Praška kreditna banka v Pragi, a glavna delničarka je l. 1930 postala Slavenska banka d. d. ki je potem šla v

konkurz, za Slovensko banko pa je bila z upniki dosežena poravnava. Jankole je prevzel le toliko pasiv zavoda, kolikor jih je bilo kritih z aktivni, inventar je koplil za 50.000 din in je postal tako gospodar banke. Izvedenci, ki so imeli silno truda, da so se prerili skozi vse goščave Jankoletovih manipulacij, so ugotovili, da je od svojega denarja vložil v banko le kakih 300.000 din, dolgovi pa je napravil, kakor že rečeno, nad 7 milijonov din.

Senatu predseduje s. o. s. Kralj, obtožnico zastopa drž. tožilec Branko Goslar, obtoženca brani ex offio postavljeni mu branilec dr. Schley. Na razpravo je prišlo polno poslušalcev, med katerimi so tudi razne Jankoletove žrtve. Ko so obtoženca pripeljali v sodno dvorano, je moral slišati marsikatero grenko.

Obtoženec je rojen l. 1896 v Ljubljani kot nezakonski sin in je bil že predkaznovan. V preiskovalnem zaporu je prebival skoraj dve leti. V svojem zagovoru zanika vsako krivdo, češ da ni imel namena koga oškodovati. Upal je, da bo banko saniral s pomočjo tujega kapitala.

Neka italijanska banka je baje bila pripravljena prevzeti vsa pasiva in bi bil še on sam napravil dobiček. Ta pogajanja pa so se razbila. Potem se je pogajal z dvema francoskima družbama, od katerih mu je eno celo nasvetoval jugoslovanski trgovinski ataše. A tudi ta pogajanja so se razbila, ker je nastopila napetost med Francijo in Nemčijo koncem l. 1938. Nato je stopil v stike s tremi nemškimi finančnimi skupinami, od katerih sta dve takoj odpadli. S tretjo, ki predstavlja židovski kapital, pa se je še pogajal, in če bi ga medtem ne bili aretirali, bi bil rešil banko in vsi oškodovanci bi dobili svoj denar nazaj. Ko priča iz zapora — tako je obtoženec dejal s poudarkom — bo ta pogajanja nadaljeval in to legalnim putem. (Smeh v avditoriju.) Na vprašanje drž. tožilca, naj pove ime te družbe, je obtoženec izjavil, da mora varovati tajno v lastnem in v interesu te družbe.

Po obtoženčevem zagovoru se je začelo zasliševanje prič, katerih je zelo veliko število. Razprava bo najbrže trajala več dni.

MALI OGLASI

GENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—, Družbe, prekliti, dopisovanja in ženski oglasni dnevnik. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vpslati v listu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409.—. Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znamka za 3 din.

KAM, KJE?

VINOTOČ TRAFENIK
prej Viher odprt, najlepša izletna točka mimo Wolfzetta na Grič. 3755-1

SLUŽBO DOBI

Sprejme se
GOSPODINJSKA POMOČNICA
za vse, ki zna kuhati. Vprašati pri Posojilnici v Ptuj dne 26. junija med 8. in 12. uro. 4683-2

Za Slov. gorice rabimo
VINIČARSKO DRUŽINO
z najmanj 4 delavnimi močmi. Prelomki znašajo gl. viničarske pogodbe: din 200.— mesečno v gotovini za viničarska dela, prosto stanovanje, mes. 1 zl. m. drv. 30 l sadjeca ter deputatno zemljišče v izmeri 1½ ha in odpadajoča dnina. Obširne ponudbe z navedbo dosedanjih službovanj je poslati pod »Graščina« na ogl. odd. »Večernika«. 4657-2

TKALSKI MOJSTER
zmožen vseh tkalskih poslov, eventuelno tudi samoostojnega vodstva, se sprejme. Obširne ponudbe s sliko, zahtevki in referencami na ogl. odd. »Večernika« Maribor pod »Revolter«. 4702-2

URADNICA
zmožna vseh pisarniških del, nemške korespondence in strojepisja, se sprejme. Ponudbe s sliko in zahtevki na podružnico »Večernika« Celje pod »Industrija«. 4701-2

za kopališče

priporočamo naše novosti v

kopalnih oblieh
iz čiste volne
lasteks kopalni trikoji
moške plavalne hlače
kopalne čepice, čevlje,
hlače in jopice za plažo

C. Büdefeldt

Maribor, Gosposka ul.

PERFEKTA KUCHARICA
ki opravlja tudi vsa ostala dela, se išče k dvem osebam. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4700-2

KROJAŠKEGA POMOČNIKA
za velike komade sprejme. »Gentleman«, Maribor. 4707-2

KROJAŠKEGA POMOČNIKA
sprejmem takoj za velike in male komade. Bučar, Maribor, Koroška 67. 4703-2

GOZDNO POSESTVO
išče logarja. Obširne ponudbe z navedbo dosedanjih službovanj je poslati pod »Graščina« na ogl. odd. »Večernika«. 4656-2

Lepo foto-kopije in povečave izdeluje
DROGERIJA KANČ

VAJENCI-(KE)

SALON »PAULA«
sprejme frizersko vajenke. Prednost imajo vajenke, ki so se že učile, Koroška 9. 4710-4

UČENKO

z malo maturi sprejemem v trgovino z kuhinjsko posodo, porcelanom in steklom Vical, Gosposka 5. 4708-4

OBRT - TRGOVINA

STRIZENJE 3. BRITJE 2 DIN
Znižane cene v brivnici »Rapida«, Meljska 1. 4321-13

STANOVANJE ODDA

ENOSOBNO STANOVANJE
komfortno, v novi hiši v Melju se odda. Vprašati Badlova ulica, vila Elza. 4715-5

STANOVANJE
soba in kuhinja se odda v najem 15. VII. Slomšekova ul. 21. Pobrežje. 4706-5

LEPO STANOVANJE
v sredini mesta se l. julija odda. Vprašati Slaščičarova ulica, Slovenska 6. 4698-5

STANOVANJE
2 sobi, se odda. Milnska 21. I. nadstr. 4693-5

LEPA OPREMLJENA SOBA
se odda. Sodna ul. 23. vrata 1. 4704-8

ENOSOBNO STANOVANJE
sončno, na periferiji, se odda mirni stranki. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4696-5

Hala!

Študentski mojster Franc Ornič je preselil svojo obrt iz Obrežne c. 81 v Kralje Petra c. 135 v Studencih. Vsem cenjenim odjemalcem se priporoča.

ŽENSKI KOPIČEK

KATERA GOSPODINJA ME NAUČI KUhati?

Rada plačam in za protiuslugo tudi šivam moško perilo? Vozim se lahko z vlakom Maribor-Ptuj ali bližnje postaje. Ponudbe na ogl. odd. pod »Kuhanje«. 4682-18

SOBO ODDA

OPREMLJENA SOBA
se odda gospodu. Koroška cesta 41. 4699-8

SOBA

opremljena in prazna, se odda. Cankarjeva I-II. 4711-8

SOBO S ŠTEDILNIKOM
takoj oddam. Koroška cesta 84. 4691-8

OPREMLJENO SOBO
ali opremljeno stanovanje oddam. Tržaška cesta 46-II. levo. 4692-8

POSEST

Prodajam HIŠO
primerno za letoviščarja, upo kojenko vsake vrste obrtnika ali begunca v mirnem svežem zraku, 5 sob, kuhinja, z vrtom, gospodarskim poslopjem, niti in travnikom ali brez. Najbolj varno naložen denar. Via Rajhenburg. Postni predal 1885. Podsreda 4663-11

GOSTILNO
dam v najem. Vprašati pri Franc Božiček, Meljska c. 9. 4705-11

OPOZORILO

OPOZORILO!
Opozarjam vsakogar, naj ne razširja o meni neresničnih vesti. Gospa Stibler, stanujoča pri Samostoru, pa naj na tem mestu tekom treh dni prekliče neresnične vesti, ker bom sicer primorana sodnijsko postopati. Juder Ana. 4714-25

GLASBILA

VIJOLINO
dobro ohranjeno, prodam. Ponudbe pod »Vijolina« na ogl. odd. »Večernika«. 4709-20

PREHRANA

TRI DIJAKINJE
se sprjmejo začetkom šol. leta na dobro hrano in stanovanje. Wildenrainerjeva ulica 17/III. 4680-7

VOZILA

SPORTIN VOZIČEK
rabljen, dobro ohranjen, kupim. Gosposvetska 31. Pobrežje. 4697-22

Dijaki! Dijakinje!

Za šolske počitnice vam priporočamo sledeče knjige:

Za I.-II. razred srednjih šol:

Milčinski: Praljice.
Milčinski: Tolovaj Mataj.
Milčinski: Zgodbe kraljeviča Marka.
Langer-Holenče: Pes druge čete.
Zmaj-Gradnik, Kalamandrija.
Zmaj-Gradnik: Pisani oblaki.
Levstik: Deček brez imena.
Waschtetova: Pravljice.
Dr. Šorli: V deželi Čirimurcev.
Dr. Šorli: Bob in Tedi.
Dom. Filip: Kako so se vrage ženili.
Kač: Pisane zgodbe.
Crompton: Branov najmlajši.
Bevk: Lukec in njegov škorec.
Finžgar: Študent naj bo.
Mukerž: Knjiga o džungli.
Karl May: Zbrani spisi.
Karl May: Old Surehand, I.-II. del.

Za III.-IV. razred srednjih šol:

Breznik Pavel: Junaki prekooceanskih poletov.

Jurčič: Deseti brat.

Stritar: Sodnikovi.
Hedin Sven: V azijskih puščavah.
Sienkiewicz-Mole: Z ognjem in mečem.
Cigler: Sreča v nesreči.
Beecker Stowe: Koča strica Toma.
Th. Seton: Rolf Gozdovnik.

Za vse ostale razrede:

Jurčič Josip: Zbrani spisi II., III., IV., V. zvezek.
Tavčar Ivan: Zbrani spisi I., II., III., IV., V., in VI. zvezek.
Cankar Ivan: Zbrani spisi (dvaizet zvezkov).
Kidrič: Prešern I. in II. del.
Waschtetova Roman o Prešernu.
Dela Otona Zupančiča I., II., III., in IV. del.

Nadalje imamo na zalogi vse romane, ki so primerni za mladino.

Knjigarna Tiskovne zadruge

Aleksandrova c. 13

Maribor

Telefon 25-45

† Dotrpel je 24. junija, ob 6. uri zjutraj, naš ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, svak, stric, gospod

KAROL FERLAN

vlaški stražnik v pokopu

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, 26. junija 1940, ob 1/25. uri popoldne iz mrtvašnice na Pobrežju na mestno pokopališče.

Maribor, Novi Sad, Kranj, 25. junija 1940.

ZALUJOČI OSTALI.